

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Забайкальского края

Комитет по социальной политике администрации МР

"Дульдургинский район"

МАОУ «Узонская средняя общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО

на педагогическом
совете

Протокол

№ 68 от «31» 08 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель по УВР

Дашиева А.Д.
от «31» 08 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Шагжаева Б.Ц.
от «31» 08 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

(ID 3582883)

учебного предмета «Бурятский язык»

для обучающихся 5 класса

Дашиева А.Д-Ж., учитель бурятского языка и литературы

Пояснительная записка

Рабочая программа по бурятскому языку для 5 класса разработана на основе следующих документов:

1. Федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования, утвержденного приказом Министерства образования и науки РФ от 17.12.2010 г. №1897; с изменениями, внесенными приказом Минобрнауки от 31 декабря 2015 г. (ФГОС ООО 2010 г.).
2. Концепция преподавания родных языков народов России в образовательных организациях российской Федерации, реализующих основные общеобразовательные программы (утверждена решением Коллегии Министерства просвещения и науки РФ от 24.12.2019 г.);
3. Основной образовательной программы основного общего образования МАОУ «Агинская СОШ № 1»;
4. Примерной программы по бурятскому языку (составитель: Базарова Д.Б.)

Реализация учебной программы обеспечивается учебником «Буряад хэлэн» (Бурятский язык) для 5 класса авторов Ц.С. Жанчиповой, О.Ш.Цыремпиловой, (издательство БНЦ СО РАН – Улан-Удэ, 2007г., рекомендованный Министерством образования и науки РБ.

Цели обучения бурятскому языку в основной школе

1. воспитание духовно богатой, нравственно ориентированной личности с развитым чувством самосознания и общероссийского гражданского сознания, человека, любящего свою родину, знающего и уважающего родной язык, сознательно относящегося к нему как к явлению культуры, осмысливающего родной язык как основное средство общения, средство получения знаний в разных сферах человеческой деятельности, средство освоения морально-этических норм, принятых в обществе;
2. овладение системой знаний, языковыми и речевыми умениями и навыками, развитие готовности и способности к речевому взаимодействию и взаимопониманию, потребности в речевом самосовершенствовании, овладение важнейшими общеучебными умениями и универсальными учебными действиями, формирование навыков самостоятельной учебной деятельности, самообразования;
3. освоение знаний об устройстве языковой системы и закономерностях её функционирования, обогащение активного словарного запаса, расширение объема используемых в речи грамматических средств, совершенствование орфографической и пунктуационной грамотности, развитие умений стилистически корректного использования лексики и фразеологии родного языка;
 4. развитие интеллектуальных и творческих способностей обучающихся, развитие речевой культуры, овладение правилами использования языка в разных ситуациях общения, нормами речевого этикета, воспитание стремления к речевому самосовершенствованию, осознание эстетической ценности родного языка;
 5. совершенствование коммуникативных способностей, формирование готовности к сотрудничеству, созидательной деятельности, умений вести диалог, искать и находить содержательные компромиссы.

Цели обучения бурятскому языку в 5 классе: развитие интереса к изучению родного бурятского языка; воспитание у учащихся понимания важности изучения и сохранения бурятского языка в современном мире и потребности ими пользоваться; углубление и систематизация знаний по фонетике, морфемике, лексике, полученных в начальных классах; развитие коммуникативных способностей по бурятскому языку.

Рабочая программа для 5 класса рассчитана на 1 час в неделю, 34 часа в год.

Основные задачи обучения курса 5 класса:

1. Научить производить фонетический, лексический, морфемный разбор частей речи, изученных в начальных классах; соблюдать нормы литературного языка в пределах изученного материала;

2. Формировать прочные орфографические и грамматические умения и навыки, находить в словах изученные орфограммы, обосновывать их выбор, правильно писать слова с изученными орфограммами; находить и исправлять орфографические ошибки;

3. Развивать и совершенствовать способность понимать коммуникативные цели и мотивы говорящего; воспринимать на слух информацию художественных и публицистических текстов, устанавливать смысловые части текста, определять их связи;

4. Развивать и совершенствовать устную связную речь;

4. Формировать и развивать умения создавать собственные письменные тексты на нравственно-этические, социально-бытовые, учебные темы на основе отбора необходимой информации в соответствии со сферой, ситуацией и условиями речевого общения; подробно и сжато излагать повествовательные тексты; совершенствовать содержание и языковое оформление своего текста.

Содержание учебного предмета отражает региональные и этнокультурные особенности Забайкальского края. При отборе содержания обеспечивается преемственность и взаимосвязь уровней образования – начального общего, основного общего образования; системность вариативного, разноуровневого подходов к процессу обучения предмету; поуровневые требования к результатам обучения родному языку; единые подходы к критериям и методикам оценивания успеваемости обучающихся по учебному предмету; дифференциацию содержания учебного предмета с учетом образовательных потребностей и интересов обучающихся и их уровня владения языком. Задания, представленные в используемом УМК, в полной мере обеспечивают выше названные подходы к отбору содержания. Учитывая рекомендации, изложенные в Концепции преподавания родных языков, в рабочей программе выделены часы на проектную деятельность учащихся.

Психолого-педагогические особенности учащихся данного возраста

Ранний подростковый возраст характеризуется:

- качественными изменениями интересов ребенка;
- появлением некоторых субъективных трудностей и переживаний;
- стремлением подростка к общению и совместной деятельности со сверстниками;
- особой чувствительностью к морально-этическому «кодексу товарищества»;
- восприимчивостью к усилению норм, ценностей и способов поведения;
- изменением социальной ситуации развития;
- ростом информационных перегрузок, характером социальных взаимодействий, способами получения информации (СМИ, телевидение, интернет).

Общая характеристика учебного предмета

Содержание курса родного языка в основной школе обусловлено общей нацеленностью образовательного процесса на достижение метапредметных и предметных целей обучения, что возможно на основе компетентного подхода, который обеспечивает формирование и развитие коммуникативной, языковой и лингвистической (языковедческой) и культуроведческой компетенций.

Коммуникативная компетенция предполагает овладение видами речевой деятельности и основами культуры устной и письменной речи, базовыми умениями и навыками использования языка в жизненно важных для данного возраста сферах и ситуациях общения. Коммуникативная компетентность проявляется в умении определять

цели коммуникации, оценивать речевую ситуацию, учитывать намерения и способы коммуникации партнера, выбирать адекватные стратегии коммуникации, быть готовым к осмысленному изменению собственного речевого поведения.

Языковая и лингвистическая (языковедческая) компетенции формируются на основе овладения необходимыми знаниями о языке как знаковой системе и общественном явлении, его устройстве, развитии и функционировании; освоения основных норм бурятского литературного языка; обогащения словарного запаса и грамматического строя речи учащихся;

Культуроведческая компетенция предполагает осознание родного языка как формы выражения национальной культуры, понимание взаимосвязи языка и истории народа, национально-культурной специфики бурятского языка, освоение норм речевого этикета, культуры межнационального общения; способность объяснять значения слов с национально-культурным компонентом. В программе реализован коммуникативно-деятельностный подход, предполагающий предъявление материала не только в знаниевой, но и в деятельностной форме.

Усиление коммуникативно-деятельностной направленности курса родного языка, нацеленность его на метапредметные результаты обучения являются важнейшими условиями формирования функциональной грамотности как способности человека максимально быстро адаптироваться во внешней среде и активно в ней функционировать.

Основными индикаторами функциональной грамотности, имеющей метапредметный статус, являются: коммуникативные универсальные учебные действия (владеть всеми видами речевой деятельности, строить продуктивное речевое взаимодействие со сверстниками и взрослыми; адекватно воспринимать устную и письменную речь; точно, правильно, логично и выразительно излагать свою точку зрения по поставленной проблеме; соблюдать в процессе коммуникации основные нормы устной и письменной речи и правила речевого этикета и др.); познавательные универсальные учебные действия (формулировать проблему, выдвигать аргументы, строить логическую цепь рассуждения, находить доказательства, подтверждающие или опровергающие тезис; осуществлять библиографический поиск, извлекать необходимую информацию из различных источников; определять основную и второстепенную информацию, осмысливать цель чтения, выбирая вид чтения в зависимости от коммуникативной цели; регулятивные универсальные учебные действия (ставить и адекватно формулировать цель деятельности, планировать последовательность действий и при необходимости изменять ее; осуществлять самоконтроль, самооценку, самокоррекцию и др.). Основные компоненты функциональной грамотности базируются на видах речевой деятельности и предполагают целенаправленное развитие речемыслительных способностей учащихся, прежде всего в процессе изучения родного языка в школе.

Формирование функциональной грамотности, совершенствование речевой деятельности учащихся строится на основе знаний об устройстве бурятского языка и об особенностях его употребления в разных условиях общения. Процесс обучения должен быть ориентирован не только на формирование навыков анализа языка, но и на воспитание речевой культуры, формирование таких умений, как использование различных видов чтения, информационная переработка текстов, различные формы поиска информации и разные способы передачи ее в соответствии с речевой ситуацией и нормами литературного языка и этическими нормами общения.

Достижению целей программы обучения будет способствовать использование современных образовательных технологий:

- Метод проектных технологий
- Игровые технологии
- Технология уровневой дифференциации

- Технология индивидуального, индивидуально-группового, группового и коллективного способа обучения
- Исследовательская технология обучения
- Информационно-коммуникационные технологии

Методы обучения

- Организации и осуществления учебно-познавательной деятельности: словесные (рассказ, беседа, учебная лекция), наглядные (иллюстрационные и демонстративные), практических, проблемно-поисковые под руководством преподавателя и самостоятельной работой обучающихся;
- Методы стимулирования и мотивации учебной деятельности: познавательные игры, деловые игры;
- Методы контроля и самоконтроля за эффективностью учебной деятельности: индивидуальный опрос, фронтальный опрос, выборочный контроль, письменные работ;
- Объяснительно-иллюстративный метод, метод проблемного изложения, исследовательский метод обучения.

Для оценки достижений обучающихся используются следующие **виды контроля:**

- Контрольные диктанты с грамматическим заданием
- Объяснительные, словарные диктанты
- Сжатое/подробное изложение
- Контрольный срез
- Тестовая работа
- Зачеты по тематическим разделам

Тематическое содержание курса 5 класса:

1. Хэлэн тухай. Үндэһэн хэлэн тухай.
2. Хэлэлгэ. Үгүүлэл.
3. Мэдүүлэлэй хоорондохи холбоо.
4. Үгүүлэлэйудха.
5. Литература хэлэнэй түхэл янзанууд.
6. Фонетикэ.Хэлэлгынабяанууд ба үзэгүүд.
7. Йотированна аялганууд.
8. Дифтонгнууд.
9. Аялгануудай хубарил.
10. Аялгануудай тааралдал.
11. Аялнагуудай нугарал.
12. Аялгануудые зүб бэшэхэ дүримүүд.
13. Хашалгануудые зүб бэшэхэ дүримүүд.
14. Лексикэ. Үндэһэнбурядүгэнүүд.
15. Абтаһан үгэнүүд. Абтаһанүгэнүүдыезүббэшэлгэ.
16. Антонимууд.
17. Синонимууд.
18. Омонимууд.
19. Эхирүгэнүүд.
20. Хуушарһан ба шэнэ үгэнүүд.
21. Нютаг үгэнүүд.
22. Мэргэжэлтэдэй үгэнүүд.
23. Тогтомол холбоотой үгэнүүд.
24. Үгын бүридэл. Үндэһэн, залгабари, залгалта, зүйрүгэ.

В УМК «Буряадхэлэн» под ред. Ц.С. Жанчиповой, О.Ш. Цыремпиловой, значительная роль отводится организации учебно-исследовательской и проектной деятельности обучающихся, нацеленной на развитие познавательных способностей учащихся, овладение практическими действиями для решения лично и социально-значимых задач, формирование умений ставить и решать проблемные задачи.

Проектные работы, направленные на решение конкретной проблемы или задачи, позволяют нацеливать обучающихся на создание определенного продукта, реализовать межпредметные связи, соединять теорию и практику, осуществлять совместно с учителем планирование деятельности.

1. В 5 классе учащиеся работают над такими проектами как, «Һонирхолтой ушар», «Минии дуратай нааданхай», «Минии гэрэй амитан».

В 5 классе учащиеся разрабатывают диалоги по следующим темам:

1. «Наймаада» (магазин соо)
2. «Һургуулийн столово соо»
3. «Танилсалга»
4. «Жэмэс түүлгэ»

Планируемые предметные результаты освоения курса 5 класса по учебному предмету «Бурятский язык»:

1. Коммуникативные умения

ученик научится:

- общаться в устной и письменной форме, используя рецептивные и продуктивные виды речевой деятельности в рамках следующего тематического содержания речи:

Школа;

Моя малая родина;

Мои интересы;

Мое свободное время;

Ученик получит возможность научиться:

- осуществлять расширенный поиск информации с использованием ресурсов библиотек и сети Интернет;
- строить логическое рассуждение, включающее установление причинно-следственных связей;

Говорение

Ученик научится:

- вести разные виды диалога на бурятском языке с опорой на картинки, фотографии или ключевые слова, речевые ситуации в стандартных ситуациях неофициального общения с соблюдением норм речевого этикета (объем до 7- 10 реплик со стороны каждого собеседника);

- создавать устные связные монологические высказывания с использованием основных коммуникативных типов речи (описание/характеристика, повествование/сообщение) в рамках изучаемого тематического содержания речи с опорой на картинки, фотографии и (или) ключевые слова, план, вопросы (объем до 5-8 фраз);

- передавать основное содержание прочитанного/прослушанного текста с опорой на картинки, фотографии, и (или) ключевые слова, план, вопросы (объем до 6-8);

- кратко представлять результаты выполненной проектной работы (объем до 7-10 фраз).

Ученик получит возможность научиться брать и давать интервью, проводить диалог-обмен мнениями. Объем диалогов - от 3-х реплик со стороны каждого учащегося.

Аудирование

Ученик научится:

-воспринимать на слух и понимать звучащие до 3 минут несложные адаптированные аутентичные тексты;

Тексты для аудирования: высказывания собеседников в ситуациях повседневного общения, диалог (беседа) в рамках изучаемых тем (прогноз погоды, объявления, программы теле- и радиопередач).

Чтение

Ученик научится:

-читать про себя и понимать с использованием языковой и контекстуальной догадки аутентичные тексты разных жанров и стилей с различной глубиной проникновения в их содержание в зависимости от поставленной коммуникативной задачи: с пониманием основного содержания (в том числе, определять тему текста по заголовку), с пониманием запрашиваемой информации (объем текста/текстов для чтения – 50-100 слов);

Ученик получит возможность научиться:

-читать нелинейные тексты (таблицы) и понимать представленную в них информацию.

Тексты для чтения: отрывки из художественного произведения; прагматические тексты;

Письменная речь

Ученик научится:

- писать на бурятском языке смс-сообщения, вести смс-диалоги с друзьями, одноклассниками, родственниками в социальных сетях (от 10 фраз и более)

- писать на бурятском языке письмо личного характера, соблюдая речевой этикет, с изложением новостей, рассказом об отдельных фактах и событиях своей жизни и расспрос об аналогичной информации друга по переписке (объем 20-50 слов);

- писать поздравления (от 5 предложений и более)

Ученик получит возможность научиться излагать содержание прочитанного текста в тезисах и обзорах.

2) Языковые знания и навыки

Ученик научится:

- правильно писать изученные слова;

- читать различные типы предложений с необходимой интонацией;

-читать вслух небольшие адаптированные аутентичные тексты, построенные на изученном языковом материале с соблюдением правил и соответствующей интонацией, демонстрирующей понимание текста (объем текста/текстов для чтения вслух до 100 слов).

- употреблять в устной и письменной речи изученные синонимы, антонимы и повторные слова (эхир үгэнүүд);

-распознавать и образовывать родственные слова с использованием основных способов словообразования: аффиксации (образование: имен существительных при помощи суффиксов –уһан – уһашан, гал – галхан; имен прилагательных при помощи суффикса –ша, та: уһаша, саһата; при помощи отрицательной частицы –гүй, -дүй: ошоогүй, ерээдүй;

-понимать новые лексические единицы с опорой на языковую и контекстуальную догадку по контексту, по сходству, по словообразовательным элементам в прослушанном/прочитанном тексте;

-распознавать и употреблять в устной и письменной речи изученные морфологические формы и синтаксические конструкции бурятского языка в рамках тематического содержания в соответствии с решаемой коммуникативной задачей: глаголы в видо-временных формах (ошоо, ошобо, ошоно, ошохо).

Ученик получит возможность научиться:

• употреблять в речи в нескольких значениях многозначные слова, изученные в пределах тематики;

• по определённым признакам распознавать принадлежность слов к частям речи;

3) Социокультурные знания и умения

Ученик научится:

- использовать отдельные социокультурные элементы речевого поведенческого этикета в рамках тематического содержания (Мэндээ! Найнууд байна гүт? Нонин? Бараг даа. Хуушаараа. Баяртай! Найн хүрөөрэйгты! Ябажа байгаарайгты!);

- понимать и использовать наиболее употребительную тематическую фоновую лексику и реалии в рамках тематического содержания;

- кратко представлять родину (тоонто нютаг, түрэлхэн нютаг, тэнжэлхэн нютаг);

Личностные результаты:

1) понимание бурятского языка как одной из основных национально-культурных ценностей бурятского народа, определяющей роли родного языка в развитии интеллектуальных, творческих способностей и моральных качеств личности, его значения в процессе получения школьного образования;

2) осознание эстетической ценности бурятского языка; уважительное отношение к родному языку, гордость за него; потребность сохранить чистоту бурятского языка как явления национальной культуры; стремление к речевому самосовершенствованию;

3) достаточный объем словарного запаса и усвоенных грамматических средств для с выражения мыслей и чувств в процессе речевого общения; способность к самооценке на основе наблюдения за собственной речью.

Тайлбари бэшэг

Тус программа удаадахи документнууд дээрэ ундэлхэн зохогдобо:

- закона РФ от 29 декабря 2012 года № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации»;
- требований Федерального компонента государственного стандарта основного общего образования с учётом требований ФГОС;
- примерной программы основного общего образования по бурятской литературе, Положения о Рабочих программах, базисного учебного плана МАОУ АСОШ №1 на 2019—2020 учебный год.

Тус хүдэлмэри, буряад хэлэнэй, тэрэниие шэнжэлдэг эрдэм ухаанай хүгжэлтые хараадаа абан, Россиин эрдэм һуралсалай түсэбые баримталан, мүнөө үедэ хэрэглэгдэдэг

программын үндэһөөр «Буряад хэлэнэй» стандартда тааруулан, 2008 ондо зохёогдохон буряад хэлэнэй туршалгын программа баримталан, **О.Ш.Цыремпилова, Ц.С.Жанчипова** гэгшэдэй зохёогдохон 5-дахи класста үзэхэ ном хэрэглэжэ, хургуулийн хуралсалай программын түсэбтэй зохилдуулан ажалай программа зохоогдобо. Буряад хэлэ үзэлгэдэ 5-дахи класста 70 саг үгтэнэ. Буряад хэлэ заахадаа, тон түрүүн хурагшадые зүбөөр буряадаар хэлүүлжэ, хөөрүүлжэ хургаха, алдуугүйгөөр бэшүүлжэ хургаха шухала. Түрэлхи хэлэн болбол үхибүүдые Эхэ орондоо, тоонто нютагтаа, ниитын хэрэгтэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ, аха зоноо, гэртэхинээ, түрэлхидөө, багшанараа хүндэлжэ, залуу үетэниие хуралсалдань, ажал хүдэлмэридэнь, сахим журамдань хайнаар хандуулжа хургаха зорилготой. Ушар тиимэһээ хэлэ хүгжөөлгэдэ, практическа хүдэлмэринүүдтэ ехэнхи саг үгтэбэ. Россиин эрдэм хуралсалда шэнэ шэглэлнүүдэй нэбтэрэн орожо, бээлүүлэгдэжэ байгаа мүнөө сагта Байгалай регионий хуралсалай эмхинүүдтэ буряад хэлэ бэшэг судалалгада гүнзэгы анхарал хандуулагдана. 1992 оной июнийн 10-да баталагдаһан «Буряад Республикын арадуудай хэлэнүүд тухай» Хуулийн ёһоор буряад хэлэнэй гүрэнэй хэлэнүүдэй нэгэн болоод байхадань, тус хэлэндэ олониитын, арад зоной, залуушуулай, хурагшадай хандалга нилээд гүнзэгьрнэ. Гол шухала зорилгонууд: эрдэм болбосоролой үндэһэ хууриие гүнзэгыгөөр ба бата бэхээр үгэхэ; ниитын хурагшадые Буряад Республикын гүрэнэй аман ба бэшэгэй хэлэтэй болгохо; арадайнгаа түүхэ, болон ажахын хэрэгтэ түрэлхи хэлээ хэрэглүүлжэ хургаха; аман зохоолойнь баялиг, ёһо заншал, соел болбосорол – эдэ бүгэдэндэ түшэглэн, тэдэниие хургажа, хүгжөөжэ, хүмүүжүүлжэ, буряад үндэһэ яһатанай гүнзэгы мэдэрэл бүридхүүлхэ. Тус зорилгонуудһаа дулдыдан, буряад хэлэ үзэжэ байһан хурагшадта эрдэмэй лингвистическэ мэдээнүүдые, ойлгосонуудые, грамматикын дүримүүдые дүүрэнээр судалан үзүүлхэ шухала. 5 класста туд программа бээлүүлэгдэхэдээ, хуралсалай номууд ба дидактическа материалнууд, таблицанууд болон буряад хэлэнэй диск дээрэ үндэһэлжэ зохоогдобо. Хуралсалай ябадал иимэнүүд технологи болон методико дээрэ эмхигхэгдэнэ: түлэблэлэй, блогой, шэнжэлүүлжэ ойлгуулха, зохоохы, бэдэрэлгын онол аргууд. Заалгын ба шэнжэлэн үзэлгын замуудые тодоруулдаг, багшалхы эрдэм ухааниие буряад хэлэ зааха методико гэдэг. Методико хадаа хэлэ судалгые тодоруулна, мэдэсыень элирүүлнэ, раздел бүхэниие ямар класста хэды шэнээн гүнзэгыгөөр ба үргэнөөр үзэхэ ёһотойб гэжэ шэнжэлнэ, багша ямар арга боломжонуудые хэрэглэхэб, заалгаяа хайшан гэжэ хайжаруулхаб гэжэ тодоруулна. Методико дидактикатай тон нягта холбоотой. Хүмүүжүүлгын, эрдэмэй болон хуралсалай ёһо анхаралдаа абадаг дидактикын юрэнхы үзэлнүүд методикын үндэһэ хууринь болоно гэшэ. Методико хүмүүжүүлгын, эрдэмэй болон хуралсалай үедэ хүнэй ханаан сэдхэлэй хүгжэлтэ (психикэ) судалдаг, багшалхы ухаан сэдхэлтэй, тэрэнэй психологическа үндэһэ хуури шэнжэлдэг психологитой тон нягта холбоотой. Ёһо журам эбдэдэггүй хүмүүжүүлгын асуудалнуудые хараадаа абажа, буряад хэлэнэй методико этикетэй, эстетикэтэй харилсаатай байдаг. Тэрээнһээ гадна буряад хэлэнэй методико ондоо дүтэрхы хуралсалай предметүүдтэй нягта холбоотой: буряад литература, ород хэлэн ба литература, түүхэ, хүгжэм, дүршэлэн харуулдаг искусствотой. Буряад хэлэнэй методико хургуулийн багшанарай дүй дүршэл шэнжэлдэг, онсодходог ба тэрээн дээрэ үндэһэлдэг. Буряад хэлэнэй методикын гол түлэб үзэлнүүд (основные принципы) иимэнүүд байна: научна шанар, түүхэ баримталга. Хургалгын үедэ хэрэглэгдэдэг ажабайдалтай холбоо Гуримтай ба зорихон хуралсал: ойлгосо, үзэгдэлнүүд иимэ: харуулан ойлгосо, хуралсалай ба хүмүүжүүлгын холбоо хургалгын үеын шухала хубинууд хадаа хуралсалай зорилго, предмет, багша, хурагша. Хурагшадай мэдэсэ, шадал, дадалыень шалгаха янзанууд: шалгалтын упражненинүүд, бэшэмэл харюунууд, тестнүүд, диктантнууд, шалгалтын холимог хүдэлмэри, аман шалгалта, хөөрэлдөөн, хурагшадтай уридшалан хүдэлэлгэ, хүсэд шийдхэгдээгүй асуудалнуудые шэнжэлүүлэн тайлбарилга, сахим хураха номоор даабаринуудые дүүргэлгэ.

Хуралсалай предметээр түсэблэгдэһэн дүнгүүд

Шухала шадабаритай ба дадалтай болголго. Табадахи класс дүүргэхэдээ, хурагшад иймэнүүд шадабаритай, дадалтай болохо ёһотой гэбэл: үгэнүүдые абяануудаарнь, үгэнүүдые бүридэлөөрнь, мэдүүлэлнүүдые байгуулгаарнь шүүмжэлхэ. хурагшад простой болон сложно мэдүүлэлнүүдые зохёожо шадаха, үгэнүүдэй бэшэгэй дүрим мэдэхэ, тэдэниие үндэлэн хэлэжэ шадаха ба зүбөөр бэшэдэг болохо ёһотой..хурагшадай мэдэсэ, шадабариде табигдаха гол эрилтэнүүд хурагшад 5-дахи класс дүүргэхэдээ иймэнүүд шадабаритай болон дадалтай болохоһоо гадна, хураха арга боломжотой болоно.

Предметные компетенции: үгэ соохи үзэгүүд ба абяануудые зүбөөр илгаруулха, шүүлбэрлхэ, аялгануудай ба хашалгануудай илгаа мэдэхэ, буряад болон абтаһан үгэнүүдэй бэшэгэй дүрим мэдэхэ, тэрэниие баримталан, үгэнүүдые болон мэдүүлэлнүүдые зүбөөр үгүүлхэ, бэшэхэ, үгэнүүдые бүридэлөөрнь шүүлбэрлхэ, юрын мэдүүлэлнүүдые зохёохо, мэдүүлэлэй юрын гэшүүдые мэдэхэ, юрэ хөөрхэн, бодомжолһон, зураглаһан үгүүлэлнүүдые илгаруулха. юрын түсэб хэлэлгэдээ табижа шадаха; үгэнүүдые зүбөөр хэрэглэжэ хураха; мэдүүлэлнүүдые хэлэлгэдээ зүбөөр зохёожо, хэлэжэ шадаха; дүтэрхы удхатай үгэнүүдые хэлэлгэдээ хэрэглэхэ; алдуугүйгөөр, зүбөөр бэшэжэ шадаха. **Метапредметные компетенции** шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүдые бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүдые олохо, хэрэглэжэ шадаха; шүүмжэлэл, шэнжэлэл хэжэ, дутаг дундануудые элирүүлжэ; хэһэн ажалдаа арга боломжонуудые тааруулжа, шалгалта, сэгнэлтэ үгэжэ шадаха; юумые сасуулжа, тааруулжа, шалтаг хойшолоной холбоо байгуулжа, бодолоо удаа дараалуулан хубарюулжа шада. **Личностные компетенции** буряад хэлээ буряад арадай үндэлэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо; түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигыг грамматическа аргануудые өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха. бэе бээ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй Коммуникативные УУД: аргануудые хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха; бэшэг дээрэ, аман хэлэлгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха; асуулта хэжэ, хүнэй һанал бодол ба өөрынгөө һанамжа хэлэжэ шадаха; хэжэ байһан юумэнэйнгээ зорилгонуудые, хамта дүүргэхэ ажалайнгаа түсэбүүдые, яаж тэрээнээ дүүргэхыг элирхэйлжэ шадаха; олоһон мэдэсээрээ нүгөөдэтээ хубаалдажа, үрэ дүнтэй бодол абаха; бэе бээ хүндэлжэ, нүгөөдэдөө анхаралтайгаар хандаха. Регулятивные УУД: олоһон мэдэсһээн уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха; түсэблэлгэ, удаа дараалуулан хоорондын зорилгонуудые табижа, ямар дүндэ ерэхээ уридшалан мэдэхэ; сэгнэлтэ хэхэдээ, юу ойлгоһоноо, үшөө юу ойлгожо абахабиб, хэр зэргэ шанартайгаар ойлгообиб гэжэ, хэһэн ажалаа сэгнэжэ шадаха; эрмэлзэл зоригоо суглуулжа, бэрхэшэлнүүдые дабажа шадаха.

Бүлэгүүдэй нэрэ	Предметнэ компетенци	Метапредметнэ компетенци	Хүн шанарай компетенци (личносно)	Шалгалтын хүдэлмэрийн янза
Хэлэн тухай	Хэлэн тухай мэдэсээ үргэдхэхэ	Шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан хубарюулжа шадаха	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар хүмүүжэхэ	Диктант
Хэлэлгэ. Үгүүлэл	Юрын мэдүүлэлнүүдые зохоожо, юрэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдые	Хэлэнэй баялигыг хэлэлгэдээ	Үгүүлэл

	хөөрхэн, бодомжолһон, зураглаһан үгүүлэлнүүдые илгаруулха, юрын түсэб үгүүлэлдээ табижа шадаха, мэдүүлэлнүүдые зүбөөр зохоожо шадаха	сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан һубарюулжа шадаха	хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	
Фонетикэ. Хэлэлгын абяанууд	Хэлэлгын абяанууды зүбөөр угуулхэ, илгааень мэдэхэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдые сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан һубарюулжа шадаха	Ород хэлэнтэй сасуулжа үзэхэ. Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигы хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	Тест
Аялган абяанууд	Аялган абяануудай илгаа мэдэхэ, зүбөөр үгүүлхэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдые сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан һубарюулжа шадаха	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигы хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа	Тест

			зорилго табиha	
Хашалган абяанууд	Хашалган абяануудай илгаа мэдэхэ, зүбөөр үгүүлхэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдые сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан hubарюулжа шадаха	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигыг хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиha	тест
Фонетическэ шүүлбэри	Үгэ соохи үзэгүүд ба абяануудыг зүбөөр илгаруулха, шүүлбэрилхэ, аялгануудай ба хашалгануудай илгаа мэдэхэ	Шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан hubарюулжа шадаха	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигыг хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиha	Фонетическэ шүүлбэри
Лексикэ	Үгэнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ, хэлээ баяжуулха. Хэлээ баяжуулха	Нэмэри материал хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан hubарюулжа шадаха, ород хэлэнтэй сасуулха	Ород хэлэнтэй сасуулжа үзэхэ. Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигыг хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман	

			хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	
Абгaнaн үгэнүүд	Абгaнaн үгэнүүдe зyб бэшэхэ дүрим мэдэхэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдe сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан hубарюулжа шадаха	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигыe хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	Словарна диктант
Үгэнүүдэй удхаараа илгарал	Үгэнүүдэй удхаараа илгарал мэдэхэ, антоним, синоним г.м. хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэхэ	Ород хэлэнэй грамматикатай сасуулжа, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан hубарюулжа шадаха	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигыe хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	Т е с т
Үгэнүүдэй хэрэглэлгээрээ илгарал	Үгэнүүдэй хэрэглэлгээрээ илгарал мэдэхэ, хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэхэ	Шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа	Хэлэнэй баялигыe хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг	

		дараалан hubaryулжа шадаха	дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	
Тогтомол холбуулалнууд	Тогтомол холбуулалнуудай удха мэдэхэ, хэлэлгэдээ хэрэглэхэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдые сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан hubaryулжа шадаха	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигыг хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	Үгуулэл
Үгын бүридэл	Үгэнүүдые бүридэлөөрнь шүүлбэрилхэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдые сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха, шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан hubaryулжа шадаха	Хэлэнэй баялигыг хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	Үгын бүридэлөөр шүүлбэри
Жэл соо үзэһэнөө дабталга	Алдуугүйгөөр зүбөөр бэшэжэ шадаха, жэл соо үзэһэн материалаа мэдэхэ. Үгэнүүдэй бэшэгэ й дурим мэдэхэ, тэдэниие үндэһэлэн хэлэлжэ	Шухала хэрэгтэй мэдээнүүдые сүлжээ холбоогоор оложо, хэрэглэжэ шадаха,	Түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ, хэлэнэй баялигыг хэлэлгэдээ хэрэглэжэ	Грамматическа даабаритай диктант

	шадаха	шэнжэлэл хэжэ, хэһэн ажалдаа сэгнэлтэ үгэжэ, бодолоо удаа дараалан хубарюулжа шадаха	шадаха, бэшэг дээрэ, аман хэлэгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха	
--	--------	--	--	--

Содержание учебного предмета «Бурятский язык».

Буряад хэлэн гэхэн һуралсалай предметэй удха

Эхин классуудта үзэхэнөө дабталга

Абяан ба үзэгүүд. Аялган ба хашалган абяанууд. Түргэн ба удаан аялганууд. Дифтонгнууд ба йотированна аялганууд. Түргэн, удаан аялгануудтай, зеелэн хашалгануудтай үгэнүүдые зүбээр хэлэлгэ ба бэшэлгэ.

Хэлэлгын хубинууд: юумэнэй нэрэ, глагол, тэмдэгэй ба тоогой нэрэ. Хамаанай ба үйлын падежнүүдэй залгалтануудые зүбээр хэлэлгэ ба бэшэлгэ.

Юрэ хеерэһэн, асууһан ба шангадхаһан мэдүүлэлнүүдые аялга нугалбаритайгаар уншалга.

Хэлэн тухай тобшо ойлгосо

Хэлэн тухай юрэнхы ойлгосо. Буряад литературна хэлэн, нютаг хэлэнүүд.

Фонетикэ, графика, орфоэпи, бэшэгэй дйрим

1. Эхин классуудта үзэхэнөө дабталга.

Хэлэлгын абяанууд. Үзэгүүд. Ехэ үзэгүүд. Аялганууд. Аялгануудай илгаа, хэлэнэй урдуурхи, дундуурхи, хойгуурхи аялганууд (эмэ, эрсэ, эрэ), тааралдал, һубарил, нугарал. Аялгануудые зүб бэшэлгэ. **Ээ—эй, уй—ий—ы, э—и** аялгануудые илгажа бэшэхэ дйримд.

Хашалганууд. Хонгёо ба бүдэхи хашалганууд. Хатуу ба зөөлэн хашалганууд. Йотированна аялганууд. Буряад хэлэнэй алфавит.

Фонетическэ шүүлбэри хэлгэ.

Буряад хэлэнэй орфоэпи тухай ойлгосо. Буряад орфоэпиин гол дүүримүүд. Аялганууд (түүргэн, удаан, дифтонгнууд), хашалганууд, үгэнүүдэй дүрсэнүүдые (юумэнэй нэрын падежэй залгалтанууд, глаголнуудай дүүрсэнүүдые г. м.), ород хэлэнһээ абтаһан үгэнүүдые зүүбээр үгүүлэлгэ.

Илгаһан тэмдэгүүд.

Үгын үе. Үгэ нүүлгэлгэ.

Абтаһан үгэнүүдые зүб бэшэлгэ. Буряадаар бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүд. Ородоор бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүд. Һүүлэйн аялгание буряадшалан бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүд. Орфографическа словарь хэрэглэхэ шадабаритай болголго. Фонетическэ шүүлбэри хэжэ һуралга.

Лексикэ

Буряад хэлэнэй үгын баялиг. Нэгэ болон олон удхатай үгэнүүд. Омонимууд (юрэл ойлгуулха). Сэхэ ба шэлжэмэл удхатай үгэнүүд. Синонимууд. Антонимууд. Мэргэжэтэнэй, нютаг үгэнүүд. Тогтомол холбуулалнууд.

Үгэнүүдые зүүбээр хэрэглэхэ шадабаритай болголго. Буряад-ород, ород-буряад словарьнуудые хэрэглэжэ һургалга.

Үгын бүридэл ба үгын бии бололго

Эхин класста үзэхэнь дабталга.

Үгын һуури ба залгалта. Анхан ба гараһан һуури. Үгын үндэһэн ба суффикс.

Морфологическа аргаар үгэнүүдэй бии бололго.

Сложно ба сложно хурьяамжалһан үгэнүүд, тэдэниие зүб бэшэлгэ.

Үгын бүридэл соохи частицанууд.

Үгын һууриин түргэн аялганай ба тогтууригүй н хашалганай уналга. Хүсэд ба оодон үндэһэнүүд.

Анхан һууриин дундахи тодо бэшэ аялгануудые зүб бэшэлгэ.

Үгэнүүдые бүүридэлернь илгаха шадабаритай болголго. Үгэнүүдые бии болгохо шадабаритай болголго. Сложно-хурьяамжалагдаһан үгэнүүдые зүбээр хэлүүлжэ һургалга.

Синтаксис, аялга нугалбари ба сэглэлтын тэмдэгүүд

Холбуулал, тэдээн соохи гол ба дулдыдангиүгэнүүд.

Хэлэлгын зорилго дээрэхэ мэдүүлэлнүүдэй илгарал: юрэ хеерэхэн, асууһан, идхаһан мэдүүлэлнүүд. Шангадхаһан мэдүүлэлнүүд. Эдэ мэдүүлэлнүүдэй аялга нугалбаряар илгаа.

Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд, мэдүүлэлэй юрын гэшүүд: нэмэлтэ, элирхэйлэгшэ, ушарлагша.

Хурьянғы ба дэлгэрэнғы мэдүүлэлнүүд (хоёр шухала гэшүүдтэй). Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдтэй хоорондохи аялга нугалбари ба сэглэлтын тэмдэгүүд. Хандалга, хандалгын сэглэлтын тэмдэгүүд.

Причастна, деепричастна обородуудтай мэдүүлэлнүүдтэй, тэдэнэй аялга нугалбари ба сэглэлтын тэмдэгүүдтэй юрэнхы танилсуулха.

Авторай үгын урда ба хойно байһан сэхэ хэлэлгэ; сэхэ хэлэлгын аялга нугалбари ба сэглэлтын тэмдэгүүд.

Диалог тухай ойлгосо. Диалогай урда ута зурлаа хэрэглэлгэ.

Юрэ хеерэхэн, асууһан, идхаһан, шангадхаһан мэдүүлэлнүүдые үгүүлхэдээ, зүбээр аялга нугалбарилха шадабаритай болгохо.

Диалогтай текстые зүбээр уншалга.

Дабталга

Диалог тухай дабтах. Аялган ба хашалган абьянуудые дабтах. Анхан һууриин дундахи тодо бэшэ аялгануудые зүбээр бэшэлгэ. Синонимууд болон антонимуудтай мэдүүлэлнүүдые һануулха.

Мэдүүлэлэй шухала ба юрын гэшүүд.

Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүд.

Холбоо хэлэлгэ хүүгжөөлгэ

Текст ба тэрэнэй хубинууд тухай ойлгосо үгэхэ. Текстын хубинуудай лексическэ аргаар холболдолго. Юрын түсэб. Темэ (ехэшэг ба багашаг) болон тэрэнэй гол бодол. Хэлэлгын найруулга тухай ойлгосо. Яряанай хэлэнэй ба уран зохёолой хэлэнэй найруулга тухай юрэнхы мэдээн. Юрэ хеерэлгэ, зураглал ба бодомжололго тухай юрэнхы ойлгосо.

Үзэжэ байһан литературна зохёолоор, диафильм ба кинофильмын, радио болон теле-дамжуулгын удхаар юрэ хөөрэхэн удхатай дэлгэрэнғы изложени зохёолго ба бэшэлгэ.

Өөрынгөө ябадалда болоһон ямар нэгэн ушарал тухай, мүн зураг хаража, сочинени бэшэлгэ (жэшэнь: “Зунай амаралтын нэгэ үдэр”, “Манай экскурси” г.м.).

Юрэ хөөрэхэн текстын ямар нэгэ хубидань хурьянғы изложени бэшэлгэ.

Ямар нэгэ юумые гү, али амитаниие тодорхойлон бэшэхэн юрэ хеерэхэн текстээр дэлгэрэнғы изложени.

Богонихон мэдүүлэлнүүдхэ бүүридэхэн бишыхан рассказые ород хэлэнхэ буряад хэлэндэ оршуулга.

Уншаһан рассказ, статья тухай һанамжаяа хэлэжэ илгэлгэ. Уншаһан зохёолдо

табигдаһан асуудалнуудта харюу бэшэлгэ.

Уншаһан номой удхые тобшохоноор хеэрэжэ йгэлгэ. Ханын газетэдэ тэмдэглэл бэшэлгэ.

Тематическа түсэблэлгэ

Бүлэгүүд болон сэдэбүүдэй нэрэ	Сагай тоо	Хэшээлэй түхэл	Хэшээлһээ гадуур ажалай түхэл
--------------------------------	-----------	----------------	-------------------------------

Раздел «Хэлэн тухай» (1 ч.)

Хэлэн юундэ хэрэгтэйб? Үндэһэн хэлэн тухай.	1	Хэшээл - дискусси	
---	---	-------------------	--

Раздел «Дабталга» (5ч.)

Абяан ба үзэгүүд.	1		
Хэлэлгын хубинууд.	1		
Мэдүүлэлнүүд.	1	Дабталгын хэшээл	
Оролто шалгалта.	1	Шалгалтын хэшээл	
Алдуу дээрэ хүдэлмэри	1	Хэшээл-практикум	

Раздел «Фонетикэ»(19ч.)

Хэлэлгын абяанууд. Үзэгүүд.	1	Хэшээл - презентаци	
Ехэ үзэгүүд.	1	Шэнэ темэ үзэхэн	
Аялганууд. Аялгануудай илгаа.	1	Шэнэ темэ үзэхэн	
Йотированно аялганууд	1		
Аялгануудай тааралдал	1	Шэнэ мэдэсэ абах хэшээл	
Аялгануудай хубарил	1	Шэнэ мэдэсэ абах хэшээл	
Аялгануудай нугарал	1	Шэнэ мэдэсэ абах хэшээл	
Аялгануудые зүб бэшэлгэ. –ээ -эй	1		
-уй -үй	1	Шэнэ темэ үзэлгын	
Диктант	1	Шалгалтын хэшээл	
Алдуу дээрээ худэлмэри	1	Хэшээл-консультаци	
-ии -ы	1/18	Шэнэ темэ үзэлгын	
-э -и	1	Шэнэ темэ үзэлгын	
Хашалганууд. Хонгео ба бүдэхи хаш-нууд	1	Шэнэ темэ үзэлгын	
Хатуу ба зөөлэн хашалганууд	1	Шэнэ темэ үзэлгын	
Хашалгануудые зүб бэшэлгэ. Грамматическа наадан	1		Грамматическа наадан 1ч

Байгааалийн шэнжэнүүд. Упр.141	1	Хэлэ хүгжөөлгын	Намарай байгааали адаглалга 1ч
Зөөлэн ба хатуу тэмдэгүүд. Үгын үе.	1	Практическа ажалай хэшээл	
Фонетическэ шүүлбэри	1	Практическа ажалай хэшээл	

Раздел «Лексикэ» (7ч.)

Үндэһэн буряад үгэнүүд	1	Өөһэдөө үзэхэ хэшээл	
Абтаһан үгэнүүд.Буряадаар бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүд	1	Шэнэ мэдэсэ абахахэшээл	
Ородоор бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүд	1	Шэнэ мэдэсэ абаха хэшээл	
Буряадшалан бэшэгдэдэг абтаһан үгэнүүд	2	Шэнэ мэдэсэ абаха хэшээл	
Шалгалтын хүдэлмэри	1	Мэдэсэ шалгаха хэшээл	
Алдуу дээрэ ажал	1/14	Өөһэдөө хэхэ хэшээл	

Раздел «Үгэнүүдэй удхаараа илгарал» (7ч)

Антонимууд	1	Шэнэ мэдэсэ абаха	
Синонимууд	1	Шэнэ мэдэсэ абаха	
Омонимууд. Омонимуудай бии бололго. Грамматическа турнир	1		Грамматическа турнир -1ч
Нэгэ ба олон удхатай үгэнүүд	1	Шэнэ мэдэсэ абаха	
Үгын сэхэ ба шэлжэһэн удха	1	Шэнэ мэдэсэ	
Эхир үгэнүүд. Үбгэд хүгшэдһөө эхир үгэнүүдые бэшэлгэ	1		Үбгэд хүгшэдһөө эхир үгэнүүдые бэшэлгэ -1ч
Найруулга. Нургуулиин газетэдэ багахан статья бэшэлгэ	1	Хэлэ хүгжөөлгын	

Үгэнүүдэй хэрэглэлгээрээ илгарал (5ч)

Хуушарһан ба шэнэ үгэнүүд. Музейнэ хэшээл	1	Хэшээл - проект	Музейнэ хэшээл. Урданай байдал -1ч
Түүхын үгэнүүд	1	Түүхэтэй интегрированно хэшээл	
Мэргэжэлтэнэй үгэнүүд	1	Өөһэдөө үзэхэ хэшээл	
Нютаг үгэнүүд	1	Шэнэ мэдэсэ абаха хэшээл	
Шалгалта	1	Мэдэсэ шалгаһан хэшээл	

Үгын бүридэл (5ч)

Нуури ба залгалта	1	Шэнэ мэдэсэ абаха хэшээл	Грамматическа наадан - 1ч
Анхан ба гараһан нуури	1	Шэнэ мэдэсэ абаха хэшээл	
Үндэһэн ба суффикс	1	Шэнэ мэдэсэ абаха хэшээл	
Тогтууригүй н хаш уналга	1		
Диктант	1		
Сложно үгэнүүд	1	Хэшээл - проект	
Шалгалтын хүдэлмэри	1	Мэдэсэ, шадабари шалгаһан хэшээл	
Бэхижуулгэ	1/20		

Үгын бүридэл соохи частицанууд

Үгын бүридэл соохи частицанууд	1	Шэнэ мэдэсэ абаха хэшээл	
Библиотечнэ хэшээл	1	Хэлэ хүгжөөлгын хэшээл	Библиотечнэ хэшээл - 1ч

Синтаксис (3ч)

Холбуулал	1		
Мэдүүлэлнүүд	1		
Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд	1		
Хуряангы ба дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүүд	1		
Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд	1		
«Манай байгаали»	1		Хэшээл-экскурси
«Манай байгаали»	1	Хэлэ хүгжөөлгын хэшээл	
Шалгалтын диктант	1	Шалгалтын хэшээл	
Алдуу дээрээ хүдэлмэри	1	Хэшээл-консультаци	

Жэл соо үзэһэнөө дабталга (3ч)

Фонетикэ	1	Дабталгын хэшээл	Хэшээл аяншалга. Фонетикэ 1ч
Лексикэ	1	Онсодхолгын хэшээл	Станцинуудаар наадан 1ч
Синтаксис	1	Онсодхолгын хэшээл	
Дүн хамта	70	49	21